

GAISRINĖS SAUGOS INSTRUKCIJA

TEKSTO SUDEDAMOSIOS DALYS:

I. BENRIEJI NUOSTATAI

II. ĮMONĖS PATALPOS IR EVAKUAVIMO KELIAI

III. ELEKTROS ĮRENGINIAI

IV. NAUDOJIMOSI SANDĖLIAIS TAISYKLĖS

V. GAISRŲ GESINIMO NAUDOJIMOSI TAISYKLĖS

VI. KAS YRA DEGIMAS

VII. GAISRO GESINIMO ORGANIZAVIMAS

VIII. KAIP TEISINGAI NAUDOTIS GESINTUVU

I. BENGRIEJI NUOSTATAI

1. Už įmonės gaisrinę saugą yra atsakingas vadovas. Jis privalo:

1.1. užtikrinti, kad gaisrinę saugą reglamentuojančių norminių dokumentų reikalavimai būtų vykdomi;

1.2. nustatyti gaisrinį režimą ir reikalauti, kad jo laikytusi visi darbuotojai;

1.3. organizuoti darbuotojų instruktavimą, mokymą ir atestavimą gaisrinės saugos klausimais;

1.4. paskirti darbuotojus, atsakingus už padalinių gaisrinę saugą;

1.5. garantuoti, kad Valstybinės gaisrinės priežiūros pareigūnų nurodymai būtų vykdomi nurodytu laiku;

1.6. aprūpinti įmonę ir jos padalinius gaisro gesinimo priemonėmis ir garantuoti, kad jos būtų esant reikalui efektyviai panaudotos gaisrui gesinti;

1.7. aprūpinti įmonę vaizdinėmis gaisrinės agitacijos priemonėmis, nurodomaisiais bei įspėjamaisiais ženklais.

2. Visi darbuotojai privalo laikytis gaisrinės saugos taisyklių reikalavimų, o kilus gaisrui imtis priemonių gelbėti žmones, apsaugoti materialines vertybes ir gesinti gaisrą.

3. Kiekvienas įmonės darbuotojas privalo:

3.1. žinoti darbo vietos gaisrinės saugos instrukcijas;

3.2. laikytis nustatyto gaisrinio režimo objekte;

3.3. darbo metu naudotis tvarkingais darbo įrankiais, prietaisais ir įrenginiais;

3.4. baigęs darbą sutvarkyti, išvalyti darbo vietą ir išjungti nenaudojamus įrenginius;

3.5. žinoti darbo vietoje esančias gesinimo, ryšio vietas, bei mokėti jomis pasinaudoti;

4. Be šios instrukcijos, būtina vykdyti galiojančių standartų, statybos techninių reglamentų ir normų, technologinių sąlygų, elektros įrenginių įrengimo ir naudojimo taisyklių, kitų gaisrinę saugą reglamentuojančių norminių aktų reikalavimus.

5. Darbuotojai, pažeidę administracinės paskirties pastato gaisrinės saugos instrukcijos reikalavimus, atsako Lietuvos respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. ĮMONĖS PATALPOS IR EVAKUAVIMO KELIAI

6. Visos įmonės patalpos tvarkingos gaisrinės saugos atžvilgiu.

7. Visi evakuaciniai keliai laisvi, paruošti žmonėms evakuoti. Visos evakuacinės durys lengvai atsidaro evakuacijos kryptimi. Draudžiama jas užkalti iš lauko. Iš vidaus durys lengvai atsidaro bet kuriuo paros metu.

8. Po laiptais draudžiama įrengti sandėliukus, kitas panašios paskirties patalpas arba ten laikyti degius daiktus.

9. Koridoriuose, laiptinėse ir ant evakuacinių durų yra nurodomieji ženklai „išėjimas“, rodantis išėjimo kryptį..

10. draudžiama plauti ir valyti grindis, sienas, įrengimus, drabužius naudojant lengvai užsiliepsnojančius ir degius skysčius.

III.ELEKTROS ĮRENGINIAI

11.Pastebėjus elektros tinklų ir elektros įrenginių gedimus, sukeliančius kibirkščiavimą, kabelių laidų ar variklio kaitimą, būtina juos nedelsiant išjungti ir pranešti vadovui.

12.Elektros įrenginiai ir tinklai įrengiami ir eksploatuojami laikantis galiojančių taisyklių bei instrukcijų reikalavimų. Jie saugūs gaisro atžvilgiu.

13. Montuoti ir remontuoti elektros įrenginius galima tik kvalifikuotam personalui.

14. Priėjimai prie elektros paskirstymo skydinių ir spintų tvarkingi ir neužkrauti. Elektros paskirstymo skydinėse ir spintose 1 m atstumu nuo jų draudžiama laikyti degias medžiagas.

15. Elektriniuose šviestuvuose būtina naudoti tik jų eksploatavimo instrukcijoje nurodyto galingumo lempas.

IV. NAUDOJIMOSI SANDĖLIAIS TAISYKLĖS

16. Sandėlių patalpose draudžiama:

16.1 užkrauti duris;

16.2 rūkyti naudoti atvirą ugnį sandėliuose;

16.3 Naudoti šildytuvus, virykles ir kitus elektrinius bei buitinius prietaisus.

V. GAISRŲ GESINIMO ĮRENGINIAI IR PRIEMONĖS

17. Gesintuvai:

17.1. Gesintuvai viena iš pagrindinių pirminių gaisro gesinimo priemonių. Populiariausi yra vandens putų, miltelių ir dujų (angliarūkšties) gesintuvai.

17.2. Gesintuvo galiojimo laikas yra ribotas. Milteliai per keletą metų susigula – juos reikia periodiškai persijoti. Dėl nesandarių vožtuvų angliarūgšties gesintuve dujų kiekis gali sumažėti

17.3. Patikrą reikia atlikti pagal gesintuvo nustatytus terminus.

17.4. Pagal gesintuvo dydį ir tipą gesintuvo veikimo laikas gali būti nuo 10 iki 60 sekundžių. Tai palyginti trumpas laikas, todėl naudodamiesi gesintuvais privalote veikti greitai ir ryžtingai. Kiekvienas privalo žinoti iš ko pagamintas gesintuvas, kaip jis veikia ir kaip juo naudotis. Gesintuvai yra nesiojamai (gesinimo medžiagos kiekis iki 12 kg) ir vežiojamieji (medžiagos kiekis iki 100 kg).

17.5. Gesinimo medžiaga išstumiamą iš gesintuvo dviem būdais. Korpuso viduje gali būti įmontuoti suslėgtų dujų balionėliai. Paleidimo metu jie atsitaro, o besiplečiančios dujos išstumia gesinimo medžiagą. Kitas būdas išstumti gesinimo medžiagą – pripildyti dujų į gesintuvo korpusą. Įtokį padidinto slėgio gesintuvą negali patekti drėgmė, o tai svarbu gesintuvo ilgaamžiškumui ir veikimo efektyvumui.

18. Kaip naudotis gesintuvu:

18.1. Reikia susipažinti su gesintuvo naudojimosi instrukcija, kuri priklijuota ant gesintuvo korpuso. Joje piešinėliais parodyta, kokius gaisrus galima gesinti ir kaip paleisti gesintuvą.

18.2. Visų gesintuvų paleidimo būdas yra panašus: reikia nutraukti plombą ir ištraukti apsauginį kaištį, gesintuvo žarnelę su difuzoriumi nukreipti į gaisro židinį ir nuspausti rankenėlę. Instrukcijoje turi būti pažymėta, ar leidžiama gesinti veikiančius elektros įrenginius (iki kplios įtampos).

19. Milteliniai gesintuvai.

19.1. Gesintuvai gali būti pripildyti ABC, BC ir D rūšies miltelių. Nuo miltelių priklauso, kokios klasės gaisrus galima gesinti. Tai populiariausi gesintuvai. Pasižymintys universalumu ir efektyvumu. Užpilde nėra vandens, todėl gesintuvą galima laikyti ir neigiamoje temperatūroje. Milteliai negadina daiktų ir juos nesunku nuvalyti. Miltelių gesintuvais leidžiama gesinti iki 1000 voltų veikiančius elektros įrenginius.

19.2. Miltelinio gesintuvo sandara ir veikimo principas pavaizduotas 1 pav.

Ištraukus apsauginį kaištį ir paspaudus rankenėlę gesinama medžiaga, veikiamą suslėgtų dujų, sifoniniu vamzdeliu kyla į viršų ir per uždaramąjį vožtuvą patenka į įpurškimo žarnelę. Iš žarnelės pro difuzorių gesinama medžiaga purškiama į gaisro židinį.

19.3 Miltelinių gesintuvų veikimo nuotolis ir trukmė:

- 2 kg Nuotolis 2—4 m, veikimo laikas 7-9 sek.
- 6 kg Nuotolis 4—6 m, veikimo laikas 10-13 sek
- 9 kg Nuotolis 5—8 m, veikimo laikas 13-16 sek.

VI. KAS YRA DEGIMAS

20. Degimas – tai medžiagos egzoterminė reakcija su oksidantu, paprastai lydima liepsnos ir (arba) rusenimo ir (arba) dūmų išsiskyrimo. Kad jis vyktų, būtini šie komponentai: degioji medžiaga, oksidantas (dažniausiai tai deguonis, esantis ore) ir uždegimo šaltinis medžiaga (šiluma). Panaikinus bent vieną iš šių komponentų, degimas nutrūksta.

21. Gesinimo efektą galime pakeisti šiais būdais:

- 21.1 izoliuodami degančią medžiagą nuo deguonies;
- 21.2 aušindami degančią medžiagą;
- 21.3 sumažindami ore esančio deguonies koncentraciją, naudodami nedegiąsias dujas;
- 21.4 chemiškai aktyviomis medžiagomis sustabdydami oksidacijos reakciją.

VI. GAISRO GESINIMO ORGANIZAVIMAS

22. Kiekvienas įmonės asmuo, pastebėjęs gaisrą, privalo:

- 22.1 nedelsdamas pranešti apie gaisrą gaisrinei apsaugai telefonu 01; 112; TELE2; ir BITĖ GSM 011; OMNITEL GSM 101;
- 22.2 informuoti žmones apie gaisrą ir organizuoti jų bei materialinių vertybių evakavimą;
- 22.3 gesinti gaisrą turimomis priemonėmis;
- 22.4 pranešti apie gaisrą objekto (darbo baro) vadovaujantiems darbuotojams.

23. Elektros įrenginių gesinimas

- 23.1 Prieš gesinant elektros įrenginį, būtina išjungti įtampą degančiame įrenginyje. Jeigu to padaryti negalima, leidžiama iki 1000V veikiančius elektros įrenginius gesinti angliarūgtės miltelių gesintuvais. Kad gesintojas nenukentėtų nuo elektros srovės, būtina laikytis elektros saugaus atstumo (1 metras) ir rekomenduojama dėvėti asmenines apsaugos priemones (dielektrine pirštines, avalynę).
- 23.2 Draudžiama gesinti veikiančius elektros įrenginius vandens ir putų gesintuvais.
- 23.3 jei blogas matomumas, draudžiama gesinti veikiančius elektros įrenginius rankinėmis priemonėmis.

KAIP TEISINGAI NAUDOTIS GESINTUVU

